

Αὐτόγραφος διαθήκη τοῦ ἱερομονάχου ἀρχιμανδρίτου Νικοδήμου, Φιλιππουπόλιτου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν ἁγίων Ἀναργύρων Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ Κουκλένης ἐπὶ τῆς Ροδόπης καὶ μεγάλου εὐεργέτου τῆς Ἑλλ. κοινότητος Φιλιππουπόλεως. 1)

«Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, τὸ ὑπερευλογημένον καὶ ὑπερένδοξον, Ἀμήν. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1852 : 2)

Ὁ ἐπουράνιος Θεὸς ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἀγαθὰ, ἵνα μεταχειριζώμεθα αὐτὰ ἕκαστος καὶ εἰς τὴν ἰδίαν του χρῆσιν καὶ διὰ νὰ μεταδίδῃ ἐξ αὐτῶν καὶ εἰς ἄλλους· καὶ ζῶν μὲν νὰ ἔχῃ αὐτὰ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του, ὅσα ἐδόθησαν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὸν θεόν, μετὰ δὲ θάνατον νὰ ἀφίνη αὐτὰ ἐκεῖ, ὅπου θέλει.

Συλλογιζόμενος λοιπὸν καὶ ἐγὼ ὁ ἡγούμενος τῶν ἁγίων Ἀναργύρων Κουκλένης Νικόδημος, ἀρχιμανδρίτης τοῦ πρώην ἁγίου Φιλιππουπόλεως μακαρίτου Νικηφόρου, τὸ ἄωρον τοῦ θανάτου, ἔτι σῶας ἔχων τὰς φρένας μου, ἐστοχάσθην νὰ κάμω τὴν παροῦσάν μου διαθήκην καὶ νὰ ἀφήσω τὰ παρὰ θεοῦ δεδομένα μοι καὶ ἀνὰ χεῖράς μου εὐρεθέντα τε ὑπάρχοντα μετρητὰ χρήματα καὶ δι' ὁμολογιῶν εἰς διωρισμένα πρόσωπα καὶ εἰς διωρισμένους ἱερούς τόπους. Καὶ πρώτον μὲν παρακαλῶ τὸν πανάγαθον θεὸν καὶ πολυεύσπλαγχνον

1) Ἡ διαθήκη εὐρέθη ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς οἰκογενείας Γκιουμουσγκερδάνη, ἧς ὁ Μιχαήλ-βέης ὠρίσθη ὑπὸ τοῦ διαθέτου εἰς τῶν τεσσάρων ἐκτελεστῶν.

2) Ἀνωθι τῆς ἀρχῆς ἀριστερόθεν εἶναι ἀποτετυπωμένη ἡ σφραγὶς τῆς μονῆς τῶν ἁγίων Ἀναργύρων Κουκλένης κυκλοτερῆς, ἐν ᾗ ὀρθοὶ οἱ ἅγιοι, ὡς συνήθως ἀγιογραφοῦνται, μετὰ τῶν φωτοστεφάνων περὶ τὴν κεφαλὴν των καὶ τῶν ἐπιγραφῶν ΚΟΣ—ΔΑ, κύκλῳ δὲ ἡ ἐπιγραφή † ΣΦΡΑΓΙΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ ΚΟΥΚΛΑΙΝΗΣ. Εἶτα ἀκολουθεῖ κενὸς χώρος, ἐν ᾧ ἔδει νὰ τεθῇ ἡ ὑπογραφή τοῦ Μητροπολίτου Φιλ(π)πόλεως, ὡς ὀρίζεται ἐν τῇ διαθήκῃ. Ἑλλείπουσιν ὡσαύτως ἐν τῷ τέλει τῆς διαθήκης αἱ ὑπογραφαὶ τῶν τεσσάρων ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης.

Κ. Μυρλάς
 Από το 1939
 "Αρχιμ. Θρησκ."
 Διορθώσεων
 Γλωττ.
 Α. Μ. Β.
 Α. Μ.
 1939-40
 ν. 92
 - 102

Ἡ ἱερὰ τῆς Φιλιππουπόλεως μητρόπολις καὶ οἱ κώδικες αὐτῆς

99

ἔξ ὅλης μου τῆς ψυχῆς καὶ καρδίας καὶ ἔξ ὅλης μου τῆς δυνάμεως καὶ διανοίας μου προσπίπτων εἰς τὸ ἄμετρον πέλαιος τῆς εὐσπλαχνίας αὐτοῦ, ὅπως μὴ δώσῃ μοι καὶ ἀνταποδῶσῃ κατὰ τὰ κακὰ καὶ αἰσχρά μου ἔργα, ἀλλὰ νὰ μὲ ἐλεήσῃ κατὰ τὸ μέγα ἔλεος αὐτοῦ καὶ νὰ μοι συγχωρήσῃ ὅλα τὰ ἁμαρτήματά μου, τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, ὅσα εἰς αὐτὸν ἡμαρτον ἐκ νεότητός μου μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ ὥρας ταύτης. Δεύτερον δὲ παρακαλῶ ὅλους τοὺς ἐν Χριστῷ συναδέλφους μου καὶ συλλειτουργοὺς, ἱερομονάχους, καὶ μοναχοὺς, συγγενεῖς καὶ φίλους καὶ ὅλους τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς, μικροὺς τε καὶ μεγάλους, ἔξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ καρδίας μου, εἰς ὅσους ἔσφαλα ὡς ἄνθρωπος ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ τῇ διανοίᾳ, νὰ μοι συγχωρήσωσι καὶ αὐτοὶ ὅλοι τὰ σφάλματά μου, ἵνα συγχωρήσῃ καὶ αὐτοὺς ὁ πανάγαθος θεὸς τὰ ἴδια αὐτῶν ἁμαρτήματα. Καὶ τρίτον σαφηνίζω σημειῶν ὅλην μου τὴν κατάνστασιν, ἣν μοι ἐχάρισεν ὁ πανάγαθος θεὸς καὶ εὐρίσκεται εἰς τὰς χεῖράς μου κατὰ τὸ παρὸν εἰς μὲν μετρητά, ὅπου εἶναι εἰς τὸ κυπαρίσσειόν μου σινδούκιον, ὅπου εἶναι καὶ τὰ φορέματά μου, εἰς ἓνα μουσικῶν ῥαμμένα καὶ βουλωμένα *ματζιανοβενέικα κομμάτια ἐξακόσια : 600 τὸν ἀριθμὸν*, ὅπερ συμποσοῦνται εἰς γρόσια *χιλιάδας τριάκοντα*, τ. ἔ. 3..., ἔξ ὧν τὰς μὲν *δέκα πέντε* χιλιάδας θέλουν κρατήσῃ οἱ κάτωθεν γεγραμμένοι μου ἐπίτροποι μεταχειριζόμενοι καὶ ὑπερασπιζόμενοι αὐτάς με τὸν ἀνήκοντα αὐτῶν τόκον μέχρι καιροῦ τινος, καὶ ἂν τύχῃ ὁ διάδοχος μου νὰ εἶναι ζηλωτὴς τοῦ μοναστηρίου καὶ θερμουργὸς εἰς τὸ νὰ προετοιμάσῃ μερικὴν ὕλην ἢ περὶ τῆς μενούσης λοιπῆς σσαθρωμένης οἰκοδομῆς ἢ περὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἐκκλησίας τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου (καὶ) ἀνακαινίσεως, τότε θέλουν δοθῶσιν ὁμοῦ με τὸν τόκον των ἀνὰ δώδεκα τὰ *°/ο*, τὰς δὲ ἄλλας 1...θέλουν τὰς διανεῖμει εἰς τρία μερίδια· τὰς *ἑξ (χιλιάδας)* θέλουν δώσει τῇ Ἑλληνικῇ σχολῇ, τὰ μὲν χίλια γρόσια διὰ ἐξόφλησιν τῆς χρεωστικῆς μου ὁμολογίας, τὰς δὲ *πέντε χιλιάδας* θέλουν δώσει τῇ σχολῇ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Παρασκευῆς· καὶ τὰς ἄλλας πάλιν θέλουν διανεῖμει εἰς τρία, *χίλια γρόσια* νὰ δοθῶσι τῇ τοῦ Μακασίου σχολῇ καὶ *χίλια* τῇ τοῦ Κασσι—Γιακῶ σχολῇ καὶ τὰ *ἐπίλοιπα* νὰ δοθῶσι τῇ νεωστὶ συστηθείσῃ σχολῇ τῶν κορασίων. Ἔως ὅδε δίδεται τέλος τῶν μετρητῶν τῆς καταστάσεώς μου.

Καὶ ἔρχεσθε (εἰς) τὰ τῶν ὁμολογιῶν, ὅπου ἔχω νὰ λαμβάνω δικαίως κατὰ τὴν τῆς ἀνθρωπότητος δοσοληψίαν μου καὶ καθὼς θέλουν φανῇ εἰς τὰ ἔγγραφα των καὶ εἰς τὰς ἀποσημειώσεις μου, τί καὶ πόσα ἔδωσα αὐτοῖς καὶ τί ἔλαβον παρ' αὐτῶν· Εἶναι δύο ὁμολογίαι τοῦ Χ' Κάλτισιου, *χιλιάδες δακτῶ καὶ πεντακόσια*, κεφάλαιον ἀπὸ 1848 ἕως 1851 Νοεμβρίου 15. Θεωρῶντας τὸν λογαριασμὸν ὅλης τῆς δοσοληψίας, ὅπου εἴχομεν ἀναμεταξύ μας τριάντα παρελθόντων χρόνων, ἔμειναν νὰ μοι δίδῃ με κεφάλαιον καὶ τόκον τῶν δύο αὐτῶν ὁμολογιῶν του καὶ τῆς ἄλλης δοσοληψίας ἀκόμη *ἑνδεκα χιλιάδας καὶ ἑπτακόσια πέντε γρόσια*, δηλ. λέγω ἄσπρα 11705 ἕως τῇ 15ῃ Νοεμβρίου τοῦ

1852 ἔτους. [Τὸ ποσὸν τοῦτο διατίθεται ὡς ἑξῆς : 1000 γρ. διὰ τὸν μητροπολίτην Φιλιππουπόλεως, 700 διὰ τοὺς ἐν τῇ μητροπόλει ἐργαζομένους ἱερωμένους καὶ κοσμικοὺς, 500 διὰ τὸ νοσοκομεῖον τῆς Κοινότητος, 2500 διὰ χρέος πρὸς τὴν ἀδελφὴν του Ἑλένης, 1880 ὡσαύτως διὰ χρέος πρὸς τὴν ἑξαδελφὴν του Εὐγενίαν Ἀντωνίου καὶ 700 διὰ μισθὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του Ἄνναν. Ἐν ὅλῳ 11.700 γρόσια]. [Τὰ ἐν τῷ κιβωτίῳ ἐνδύματά του κληροδοτοῦνται εἰς τοὺς συγγενεῖς του πρὸς τέλεσιν μνημοσύνου του διὰ κολύβων. — Ἐτέρας ὁμολογίας ἐκ 1000 γρ. Ἀργυρίου Λαδάτσογλου πρὸς αὐτὸν διατίθενται ἀνὰ 500 γρ. εἰς τὰς ἐπὶ τῆς Ροδόπης μονὰς τῶν ἁγίων Ἀναργύρων Κρυτζίμων Κύρου καὶ Ἰωάννου καὶ τῶν Εἰσοδίων τῆς Παναγίας πρὸς μνημόσυνόν του, Νικοδήμου ἱερομονάχου, γονέων καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ. — Ἐτέρας ὁμολογίας ἐκ 1500 γρ. Κωνστ. Παπᾶ Ἀργυρίου πρὸς αὐτὸν διατίθενται τὰ μὲν 100 γρ. εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τῶν ἁγίων Θεοδώρων Περιστερῆς πρὸς μνημόσυνόν του, τὰ δὲ 500 γρ. διὰ χρέος πρὸς τὸν ράπτην του. Ἐτέρας ὁμολογίας ἐκ 2200 γρ. Νικολάου Ἀργυρίου καὶ τοῦ υἱοῦ του Κωνσταντίνου πρὸς αὐτὸν διατίθενται τὰ μὲν 200 γρ. πρὸς ἑξαδελφόν του Γεώργιον Ἀργυρίου, τὰ δὲ 1000 εἰς τὴν ἀνεψίαν του Ἑλένην Δημητρίου Μποσματζίδη φανήν, πρὸς προίκισίν της, τὰ δὲ 1000 χαρίζονται εἰς τοὺς ἑξαδέλφους του, τοὺς ὀφειλέτας τῆς ὁμολογίας Νικολάου Ἀργυρίου καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωανναντίνον. — Ἐτέρων πέντε ὁμολογιῶν ἐκ 3000 γρ. καὶ πλειόνων, τευσάρων ἱερέων καὶ τοῦ ἀμαξηλάτου τοῦ μητροπολίτου πρὸς αὐτόν, διατίθεται τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ ποσοῦ διὰ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὀκτὼ ἐκκλησιῶν τῆς Φιλιππουπόλεως πρὸς τέλεσιν σαρανταλειτοῦργου, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ διὰ τὰς ἐκκλησίας τῆς αὐτῆς πόλεως¹⁾. Δόξα τῷ τρισυποστάτῳ θεῷ, τῷ ποιητῇ τῶν ἀπάντων καὶ πλάστη μου, τῇ παναγῇ αὐτοῦ εὐδοκίᾳ καὶ συνεργίᾳ τοῦ παναγίου πνεύματος ἕως ὧδε στοχαζομαι ὅτι καλῶς διεταξάμην τὰς ἐν Φιλιππουπόλει δοσοληψίας μου κατὰ τὴν ἐμὴν κρίσιν καὶ καθαρὰν συνείδησιν.

Ὅθεν σὺν θεῷ ἔρχομαι διατάττων καὶ τὰς ἐν Στενιμάχῳ δοσοληψίας μου. [Ὁμολογίας ἐκ 5000 γρ. τοῦ Ἀποστόλου Γεωργίου Τζιώτογλου πρὸς αὐτὸν διατίθενται τὰ μὲν 2000 γρ. διὰ τὴν ἐν Στενιμάχῳ σχολήν, τὰ δὲ 2000 διὰ τὴν ἐν Ἀμπελίνῳ καὶ τὰ 1000 διανέμονται] τοῖς ἐν τῷ μοναστηρίῳ Κουκλένης ἐνασκουμένοις συνεδέλφοις μου καὶ πνευματικοῖς τέκνοις τῇ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ [πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ μνημοσύνου] κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἐκκλησίας¹⁾ δίδονται ἐκάστῳ ἀναλόγως κατὰ τὸ ἐπάγγελμά του διὰ τὰ μοι συγχωρήσωσιν εἰς ὅσα τοὺς ἐπέληξα ἐνίοτε ὡς ἄνθρωπος δικαίως ἢ ἀδίκως ὀργιζόμενος κατ' αὐτῶν καὶ ὁ πολυεύσπλαγχνος θεὸς θέλει συγχωρήσει αὐτοῖς. [Ἐτέρων δύο ὁμολογιῶν γρ. 10.000 τοῦ Χατζῆ Σταύρου Δημητρίου Καζαν-

1) Τὰ ἐν ἀγκύλαις εἶναι περιλήψεις τῶν ἐν τῇ διαθήκῃ διατεταγμένων γενόμενων ὑπὸ τοῦ ἐκδότου χάριν συντομίας.

τζίόγλου καὶ δύο ἄλλων ὁμολογιῶν γρ. 1.500 συγγενῶν του πρὸς αὐτὸν τὰ μὲν 3500 γρ. διατίθενται διὰ χρέος τοῦ διαθέτου καὶ τοῦ μοναστηρίου του πρὸς τὴν Χ'' Θεοφανῶ Χ'' Παναγιώτου, τῶν δὲ ὑπολοίπων 8000 γρ. διατίθενται 1000 διὰ τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου Μπελαστίτζης, 1000 διὰ τὴν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς Μολδάβας, 1000 διὰ τὴν τοῦ ἁγ. Κηρύκου καὶ Ἰουλίας Βοδενῶν, 3000 διὰ τὴν σταυροπηγιακὴν τῆς Πετριτσονιτίσσης, τῆς τοῦ Βατσκόβου ἐπονομαζομένης], οἱ δὲ ἐνασκούμενοι ἐν ταῖς ἱεραῖς ταύταις μοναῖς συνάδελφοί μου θέλουν καταγράψει εἰς τὰς παρρησίας των διὰ νὰ μνημονεύουν εἰς τὰς ἱεράς των τελετὰς τὸ ὄνομά μου Νικοδήμου, γονέων καὶ ἀδελφῶν, [1000 διὰ τοὺς ἱερεῖς τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν τοῦ Στενιμάχου πρὸς τέλει σαρανταλειτούργου εἰς μνημόσυνόν του καὶ 1000 χαρίζονται τῷ προειρημένῳ Χ'' Σταύρῳ Καζαντζιόγλου]. διὰ νὰ μὴν δυσареσῆται διὰ τὸν τόκον, ὅπου ἀνεβιβάσθη, ἐπειδὴ τὸ σφάλμα εἶναι τοῦ ἰδίου, ἂν ἐπληρώνετο ἐν καιρῷ, δὲν ἀνεβιβάζετο· ὁ λογαριασμός, λέγω, εἶναι ἁγιασμός, ὅταν εἶναι δικαίως, ὅταν δὲ ἀδίκως, τότε γίνεται παροξυσμός. Ἰδοὺ σὺν Θεῷ ἁγίῳ διέταξα καὶ τὰς ἐν Στενιμάχῳ δοσοληψίας μου.

Πρὸς τοὺτους εἶναι δύο κουτία ἱερῶν λειψάνων τοῦ μακαρίτου πατῆ Ἰωάννου καὶ εἰς σταυρὸς ἀργυρόχρυσος, τὰ ὅποια τὰ ἔχω παρμένα ἔτι ζῶν(τος) ἀληθώνοντας τὸ χρέος του γρ. δύο χιλιάδας καὶ ἑκατὸν ἑνδεκα (2111) καὶ ἔμειναν ἐπάνω μου· μετὰ δὲ τὸν θάνατόν του ἐμέτρησα τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ αὐταδέλφῃ δι' ἐπιταγῆς τοῦ μακαρίτου ἁγίου Φιλιππουπόλεως Νικηφόρου γρ. ἑπτακόσια (700) καὶ τῷ μακαρίτῃ Δημητρίῳ Χ'' Μήλκου ἄλλα ἑξακόσια (600) καὶ ἐξωφλήθη τὸ χρέος του· ὥστε συμποσοῦνται ὅλα τὰ γρόσια, ὅπου ἔδωσα σοῦμμα ἄσπρα 3411 καὶ χωριστά, ὅπου ἐχρεωστοῦσεν εἰς τὸ μοναστήριον διὰ τὸ τοῦ Χάσκιγιου ταξείδιόν του. Ὅθεν διατάττω ἡ μὲν σιδηρένια θήκη μετὰ τοῦ σταυροῦ νὰ δοθῶσι τῇ ἱερᾷ καὶ σεβασμίᾳ μονῇ τῆς Παναγίας Βατσκόβου εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ τε καὶ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς γνησίων τέκνων ὄντων τῆς αὐτῆς μονῆς· ἡ δὲ ἀργυρᾷ θήκη καὶ ὁ ἕτερος σταυρὸς μετὰ τῆς ἀργυρᾷς θήκης, ὃν ἔχω προίκισμα παρὰ τοῦ μακαρίτου γέροντός μου, ἔτι ἐν πολυκάνδηλον, τὸ ὅποιον ἔχω ἀγοράσει παρὰ τοῦ Νεοφύτου Μάρκου διὰ (1000) χίλια γρόσια, αὐτὰ θέλουν μείνει ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν ἁγίων Ἀναργύρων Κουκλένης, τῇ δευτέρᾳ μου μετανοίᾳ, ὡς προίκισμα ἡμέτερον, καθὼς καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα μετὰ τοῦ σταυροῦ των, κτήματα μὲν δυνάμει τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, ἐπιμελεῖα δὲ καὶ δαπάνη ἡμέτερη.

Δι' ὅλα αὐτά, ὅπου διέταξα, καθὼς εἶπον ἄνωτέρω, εἰς τὰ διωρισμένα πρόσωπα καὶ διωρισμένους ἱεροὺς τόπους, ἀφίνω ἐπιτρόπους πρῶτον μὲν τὸν ἐξελεμπῇ Μιχαλάκιν Ἀθανασίου Γκιουμοῦς—Γκερδάνου, δεύτερον τὸν κύριον Γιάνκον Ἀθανασίου Κοτζιάζη, τρίτον τὸν συνάδελφόν μου Ἰωάννην Μουσικὸν καὶ τέταρτον τὸν κύριον Βασιλάκιν Παπάζογλου, ἕξ ὧν ζητῶ τὴν συγγνώμην διὰ τὸ βάρος, ὅπου τοὺς ἐπιφορτίζω, καθ' ὅτι καὶ ζῶντός μου πολ-

λάκις τοὺς ὑπερεβάρυνα εἰς κάθε ἀνάγκην τοῦ μοναστηρίου. Ὅθεν καὶ μετὰ τὸν θάνατόν μου εὐελπίς εἰμι ὅτι ὡς ζηλωταὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ ἄοκνοι θέλουν ἐπιστατήσῃ δίδοντες καλὸν τέλος τῆς πενιχρᾶς μου διαταγῆς ἀπαρασαλεύτως. Καὶ ὅποιος τῶν οἰκιακῶν καὶ συγγενῶν μου ἤθελε διασεῖσαι τὴν διαθήκην μου ταύτην καὶ τὴν μεταβάλλει ἀπὸ ὅσα διώρισα. θέλει ἔχει τὴν κατάραν τοῦ θεοῦ καὶ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Εἰ δέ τις ξένος φιλοτάραχος θελήσει νὰ βάλῃ σκάνδαλα εἰς τοὺς συγγενεῖς μου νὰ χαλάσωσιν αὐτήν, νὰ ἔχωσι τὴν ὀργὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ πάντων τῶν ἁγίων. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν βεβαιωτέραν καὶ ἀσφάλειαν στερεωτέραν ἔβαλον ἄνωθεν μὲν εἰς τὴν ἀρχήν, ὅπου θέλει γένει καὶ ἡ ἐπιβεβαίωσις τοῦ σεβαστοῦ μοι γέροντος ἁγίου Φιλίππου πόλεως, τὴν τοῦ μοναστηρίου ἱερὰν σφραγίδα, κάτωθεν δὲ προσεβεβαίωσα μετὰ τῆς ἰδίας μου σφραγίδος βάζοντας καὶ τοὺς ὑπογεγραμμένους μάρτυρας. Ὁ Νικόδημος ἀρχιμανδρίτης καὶ ἡγούμενος τῶν ἁγίων Ἀναργύρων Κουκλένης»¹⁾).

Ἄρ. 52

Ἀναφορὰ τῶν Ἑλλήνων Φιλιππουπολιτῶν πρὸς τὸ οἰκονομ. πατριαρχεῖον καὶ τὴν ἱερὰν σύνοδον ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1867 κατὰ τοῦ ψηφισθέντος ἀπὸ ἐπταετίας καὶ μὴ ἐρχομένου εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ μητροπολίτου Φιλίππου πόλεως καὶ Παναρέτου ἀπὸ Σάνθης, ὡς βουλγαρίζοντος.

Πρὸς τὸν παναγιώτατον καὶ θεοτάτον οἰκουμενικὸν πατριάρχην κύριον κύριον Γρηγόριον καὶ τὴν περὶ Αὐτὸν ἁγίαν καὶ ἱερὰν σύνοδον.

Παραγιώτατε δέσποτα,
ἁγία καὶ ἱερὰ σύνοδος,

Μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ καθυποβάλλοντες ὑπ' ὄψιν τῆς Ὑ. Θ. Πα-

1) Κάτωθεν τῆς ὑπογραφῆς φέρονται ἀποτετυπωμέναι αἱ σφραγίδες τοῦ διαθέτου διαμέτρου 0.05 τοῦ μ. Ἡ μὲν ἔχει μεταξὺ ἀνθέων τὸ μονόγραμμα ΑΡΧ, ὅφ' ὃ περιστρεφά, περὶ ἣν κάτωθεν ἡμισιέφανος, ἡ δὲ μεταξὺ ἀνθέων τὸ μονόγραμμα ΝΚΜΔ, ὅφ' ὃ ἄνθη. Ἐκκαθαρισθείσης τῆς περιουσίας τοῦ διαθέτου ὑπὸ τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης τῷ 1864 τὸ πρὸς τὴν μονὴν καὶ τὴν κοινότητα ἐν γένει κληροδοτήμα του μετὰ τῶν τόκων ἀνῆλθεν εἰς γρ. 81.479. Ἀποφάσει τῆς δημογεροντίας ἰδρυθῆ δι' αὐτοῦ ἐν τῇ συνοικίᾳ τῆς ἁγίας Κυριακῆς ἡ φερώνυμος τοῦ εὐεργέτου ἀλληλοδιδασκτικῆ σχολῇ μεταβληθεῖσα τῷ 1876 εἰς νηπιαγωγεῖον. Κατὰ βιβλίον, ἀποκείμενον νῦν ἐν τοῖς χειρογράφοις τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης Φιλ)πόλεως, ληφθὲν πάντως ἐκ τῆς ἑλλ. μητροπόλεως, τὰ ἔξοδα τῆς οἰκοδομήσεως τῆς σχολῆς πάντα ἀνῆλθον εἰς γρόσια 43.057.75, ἐπιστατοῦντος ἐμμίσθως τοῦ Ν. Φωτεινοῦ καὶ ταμιεύοντος τοῦ προκρίτου Ἰωάννου Ἀλ. Κοτζιάσογλου, τοῦ δευτέρου ἐκτελεστοῦ τῆς διαθήκης τοῦ αἰοδίου.

Περὶ τῆς μονῆς τῶν ἁγίων Ἀναργύρων ἴδε: Μυρτ. Ἀποστολίδου, Ἀρχεῖον Θρακικοῦ Λαογρ. Θεσσαυροῦ, τόμ. Β' ἔτ. 1935—36, σελ. 16—40.

Ἡ ἱερὰ τῆς Φιλιππουπόλεως μητρόπολις καὶ οἱ κώδικες αὐτῆς

81

νῆς Κοιμητοῦ τότε προσήνεγκε γρ. 1200, ὁ Στάνεζος Ἰωάννου 200, ὁ Ἁγίος Γεωργίου 250, ὁ Ἱ. Νέμτσου 600. Οἱ ἀδελφοὶ Γκέσογλου οὐδὲ ὀβολόν. Ταῦτα χάριν τῆς ἀληθείας.

Ἀρ. 45

**Διοριστικὸν ὑπὸ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως
ἐφόρου ἐφ' ἐκάστου τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ κειμένων εὐαγῶν μοναστηρίων**
(ἀριθ. πρωτ. 357)

Ἐντιμότητε κύριε Κωνσταντίνε Πατερικέ, τέκνον ἡμῶν ἐν Κυρίῳ λίαν ἀγαπητὸν καὶ περιπόθητον χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ τιμιότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ θεοῦ, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Ἐθὺς ἐπεκράτησεν ἐνταῦθα, ὥστε ἐφ' ἐκάστου τῶν εὐαγῶν μοναστηρίων, τῶν ἀνὰ τὴν ἡμετέραν περιφέρειαν κειμένων, νὰ διορίζονται καὶ ἐφοροὶ ἐκ τῶν γειτνιαζουσῶν χωρῶν καὶ πόλεων, ἄνδρες εὐπόλητοι, χρηστοὶ καὶ τίμιοι, θεοφοβούμενοι καὶ εὐλαβεῖς, ἔργον ἔχοντες α'.) τὸ νὰ ἐπιτηρῶσιν ἐξ ἀπόπτου τὴν ἠθικὴν πορείαν τοῦ ἡγουμένου καὶ κατὰ τὴν ὕλικὴν διαχείρισιν νὰ μὴ συμβαίνειν κατάχρησις τις καὶ ἄμα ἥθειαν παρατηρήσει τοιοῦτόν τι συμβαίνειν νὰ σπεύδωσιν ἢ δι' ἰδίων συστάσεων καὶ συμβουλῶν νὰ προλαμβάνωσι τοῦτο, ἢ νὰ εἰδοποιῶσι τὴν μητρόπολιν, ἣτις ἐστὶν ὁ κυριάρχης τῶν μοναστηρίων, διὰ νὰ λαμβάνῃ τὰ κατάλληλα μέτρα, καὶ β'.) κατὰ τὴν ἐτησίαν ἐξέλεξιν τῶν λογαριασμῶν, γινομένην ἀειποτε ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου, παρόντες μετ' αὐτοῦ παρέχωσιν αὐτῷ τὰς ἀναγκαῖας βοηθητικὰς τῆς πείρας αὐτῶν πληροφορίας εἰς ἀκριβεστέραν καὶ ἐντελεστέραν ἐξέλεξιν αὐτῶν. Γενικῶς δὲ συνιστῶσι τῷ μητροπολίτῃ τὰς ἐπενεκτέας βελτιώσεις τῷ ἐφορευομένῳ μοναστηρίῳ, ὅσας ἢ πείρα ἤθελε καταδείξει ὡς ὠφελίμους πρὸς τὴν ἀγαθὴν καὶ εὐδόκιμον ὑπαρξίν καὶ πορείαν τοῦ μοναστηρίου.

Τῷ ἔθει τούτῳ ἐπόμενοι καὶ ἡμεῖς προεξελεξάμεθα τὴν ὑμετέραν ἐντιμότητα μεταξὺ τῶν κατοικῶν Φιλιππουπόλεως καὶ ἐν τῷ κυριαρχικῷ ἡμῶν δικαιώματι διορίζομεν ἡμᾶς ἐφορον ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου ἐνοριακοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὡς ἄνδρα καὶ πολλαχόθεν ἡμῖν συσταθέντα, ἀλλὰ καὶ ἡμῖν ἐγνωσμένον, ὡς ἔχοντα τὰ ἀνωτέρω διαγραφόμενα προσόντα, καὶ ἱκανὸν καὶ ἄξιον, ἵνα μετέλθῃτε λίαν εὐδοκίμως τὸ ἀνατιθέμενον ὑμῖν τοῦτο καθήκον. Προτρεπόμενοι τοίνυν τὴν ἐντιμότητά της, ἵνα ἀποδεχθῇ εὐχαρίστως τὸ θεάρεστον τοῦτο καθήκον, ἀξιοῦμεν παρ' αὐτῆς ἵνα μετέλθῃ τοῦτο συνωδὰ τοῖς θεθεῖσιν ὅροις. Συνιστῶμεν δ' ὑμῖν νὰ καταβάλῃτε πολλὴν προσοχήν, ἵνα μὴ ὑποπέσῃ εἰς χρέος τὸ μοναστήριον, ἀλλὰ δύνηται ἐκ τοῦ περισσεύματος αὐτοῦ νὰ βοηθῇ τὰ ἅπορα σχολεῖα πρὸς πρόληψιν δὲ τοῦ πρώτου καὶ ἐπιτυχίαν τοῦ δευτέρου θεσπίζομεν καὶ πρὸς ὑμετέραν γνώσιν τὸν ἀπαράβατον τοῦτον ὅρον: ὅτι οὐδὲν ὁμόλογον καὶ οὐδὲν ἔγγραφον καὶ οὐδεμία πράξις ἀφορῶσα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον σπουδαῖα συμφέροντα θεωρεῖται ἔγκυρος, εἰὰν δὲν φέρῃ τὴν ἡμετέραν ἔγκρισιν καὶ τὴν ἡμετέραν ὑπογραφήν, ἀλλ'

Κ. Μπαλάνης
Ἀποβ. 1939-40
Ἀρχιμ. Γεωργίου
Λαοφάνης
Γλωσσ.
Θεολογ. Σχολ.
τ. 5. 1939-40
α. 81-82

ἐπιβαρύνει ἀτομικῶς τὸν ὑπογράψαντα αὐτό, καὶ διὰ τὴν σπουδαιότητα αὐτοῦ ἐπιφέρει καὶ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνεργήσαντος ἐκ τῆς θέσεως, ἣν κατέχει.

Πολλὰ τὰ καλὰ εὐελπιζόμενοι ἐκ τῆς ἐφορείας ἡμῶν, ὡς προεγράφη, ἐπικαλούμεθα ὑπὲρ ὑμῶν ἀντιλήπτορα τὸν Θεόν, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ὑμετέρας ἐντιμότητος.

Ἐν Φιλιππουπόλει τῇ 13ῃ Αὐγούστου 1882

τ. σφρ.

ὁ Φιλιππουπόλεως Γρηγόριος

Σημείωσις. Τὰ ὑπὸ τὴν ἱερὰν μητρόπολιν Φιλιππουπόλεως ὑπαγόμενα ἐνοριακὰ μοναστήρια μετὰ τὴν σύστασιν τῆς Ἐξαρχίας καὶ ἰδρυσιν τῆς ὑπ' αὐτὴν Βουλγαρικῆς μητροπόλεως τῆς Πλόβδιφ ἦσαν τὰ ἐπὶ τῆς Ροδόπης τοῦ ἁγίου Γεωργίου Μπελαστίτης, ἁγίων Ἀναργύρων Κουκλένης καὶ ἁγίου Κηρύκου Βοδενῶν, πρὸς δὲ καὶ ἡ σταυροπηγιακὴ τοῦ Βατσκόβου ἱστορικὴ μονή.

Περὶ τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἴδε: *Μυρτίλου Ἀποστολίδου*, Ὁρθρικά τόμ. V, ἔτ. 1934, σελ. 236—245.

Ὁ διοριζόμενος ἔφορος τῆς μονῆς Κωνσταντῖνος Πατερικὸς διετέλεσεν ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν γραμματεὺς τῆς μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως. Ἦτο λόγιος καταγόμενος ἐκ Στενιμάχου. Ἐμαθῆτευσεν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Βατσκόβου καὶ εἶτα ἐν τῇ ἑλληνικῇ κεντρικῇ σχολῇ Φιλιππουπόλεως. Ἀπέθανεν ἐβδομηκοντούτης τῷ 1886.

Ἡ σφραγὶς τοῦ μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως Γρηγορίου (1880 Νοεμβρ. 14—1884 Δεκεμβρ. 29) ἦτο κυκλωτερὴς ἔχουσα ἐν τῷ μέσῳ σταυρόν, οὗ ἄνωθι περιστρεφάμενη καθιπταμένη πρὸς αὐτόν, ἐκατέρωθεν 18—81 καὶ κάτωθι ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, πέριξ δὲ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Ἀρ. 46

Ὁ λόγος τοῦ προέδρου τῆς Ἐφοροδημογεροντίας ἱατροῦ κυρίου Σωτηρίου Ἀντωνιάδου κατὰ τὴν τελευταίαν γενικὴν συνέλευσιν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Φιλιππουπόλεως 9 Μαΐου 1903.

Ταχθέντες διὰ τῆς ὑμετέρας ψήφου εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν κοινοτικῶν ἡμῶν πραγμάτων ὀφείλομεν νὰ δώσωμεν ὑμῖν εὐθύνας τῶν πράξεων ἡμῶν, ὅπως καταδειχθῇ, κατὰ πόσον ἐφάνημεν ἄξιοι τῶν ὑμετέρων προσδοκιῶν ἢ ἀνάξιοι αὐτῶν. Τὸ καθ' ἡμᾶς θεωρήσαντες ἱερώτατον ἡμῶν καθήκον νὰ ὑπηρεθίσωμεν τὴν ἡμετέραν κοινότητα μετὰ τῆς δεούσης προθυμίας καὶ ἀφοσιώσεως, ἥσσαν κατεβάλομεν προσπάθειαν ὅπως ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῆς, συνισταμένας ἰδίᾳ εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτοῖς θέσιν, φρονούντες ὅτι παρ' αὐτῶν καὶ μόνων ἐξήρηται ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν ὑπαρξὶς καὶ ἡ διατήρησις σφῶς καὶ ἀσινούς τῆς ἱερᾶς παρακαταθήκης τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ ὅτι ἐν τῷ μέσῳ ποικίλων περιστάσεων, ἥκιστα εὐνοϊκῶν, ὀφείλομεν νὰ ἐξευρίσκωμεν μέσα πρὸς ὑπερνίκησιν προσκόμματος παρακλύοντος τὴν τακτικὴν λειτουργίαν τῆς ἐκπαιδευτικῆς κινήσεως.

Κατὰ τὸ διετὲς διάστημα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ 1901 μέχρι τέλους τοῦ 1902 κα-